

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dydaktyka historii współczesnej i wiedzy o społeczeństwie - badania
w działaniu 1
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HITS.24K.11098.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Koordynator zajęć		Izabela Skórzyńska	
Prowadzący zajęcia		Izabela Skórzyńska, Violetta Julkowska, Justyna Budzińska, Mariusz Menz, Anna Chudzińska	
Okres Semestr 3		Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z założeniami teoretycznymi badań w działaniu, ich typologiami oraz wybranymi metodami zbierania danych i technikami ich analiz
C2	ukazanie studentom relacji zachodzących między jakością własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej i systematyczną, popartą badaniami, pogłębioną autorefleksją nad tą praktyką
C3	kształtowanie u studentów umiejętności projektowania badania własnej praktyki w szkole podstawowej, przeprowadzenia tego badania, udokumentowania go oraz opracowania i przedstawienia wyników, wniosków i rekomendacji odniesionych do własnej praktyki dydaktycznej

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw dydaktyki oraz w sposób pogłębiony dydaktyki historii najnowszej i wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej.

Znajomość celów, strategii, metod, technik oraz środków dydaktycznych z zakresu nauczania i uczenia się historii współczesnej oraz wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej.

Znajomość wybranych metod badań społecznych i humanistycznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma wiedzę na temat założeń, celów, typologii oraz wybranych metod zbierania i technik analizy danych w badaniach w działaniu	HIT_K2_W08	Projekt, dziennik badacza/badaczki
W2	rozpoznaje relacje zachodzące między jakością własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej i systematyczną oraz pogłębioną refleksją na jej temat	D1.W14, HIT_K2_W07	Projekt, dziennik badacza/badaczki
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zaprojektować badania własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej, uwzględniając takie jej aspekty w wyborze, jak: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	D1.U4, D1.U5, D1.U7, HIT_K2_U06, HIT_K2_U08, HIT_K2_U11	Projekt, dziennik badacza/badaczki

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi przeprowadzić badania własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej, uwzględniając takie jej aspekty w wyborze, jak: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich różnicowane potrzeby edukacyjne, dokumentować i analizować wyniki badań oraz formułować wnioski i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej	D1.U4, D1.U5, D1.U7, HIT_K2_U06, HIT_K2_U08, HIT_K2_U10, HIT_K2_U11	Projekt, dziennik badacza/badaczki
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowy/gotowa zaprojektować i zrealizować projekt badań własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego i etyki badawczej oraz zawodowej	D1.K1, HIT_K2_K03, HIT_K2_K06	Projekt, dziennik badacza/badaczki
K2	jest gotowy/gotowa krytycznie ocenić miejsce i rolę nauczyciela/nauczycielki wiedzy o historii najnowszej i społeczeństwie współczesnym w życiu społecznym ze względu na wiedzę, umiejętności i kompetencje merytoryczne, interpersonalne oraz społeczne powiązane z potrzebą własnego rozwoju	HIT_K2_K06	Projekt, dziennik badacza/badaczki

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podejścia, strategie poznania, typologie, wybrane metody oraz techniki zbierania danych w badaniach w działaniu z podziałem na: a) podejście pragmatyczne i emancypacyjno-krytyczne; b) indywidualne, kolektywne i społeczne badania w działaniu; c) partycypacyjne, partycypacyjno-krytyczne; edukacyjne; doceniające badania w działaniu; d) metody emancypacyjne badań w działaniu: wywiady, kwestionariusze, notatki i dzienniki terenowe, przeglądy literatury, przekazy ustne, dokumenty, dzienniki refleksji, zadania domowe, mapy mentalne, postery; e) analiza danych: tematyczna, zawartości, teoria ugruntowana.	W1, W2	Warsztaty
2.	Znaczenie edukacyjnych badań w działaniu, w tym: a) edukacja jako teren badawczy w ujęciu dydaktycznym, etycznym i zawodowym; 2) aktorzy edukacyjni jako podmiot badań w działaniu (podejście emancypacyjne); c) relacje między jakością własnej praktyki dydaktycznej i stałą oraz pogłębioną refleksją na jej temat; d) edukacyjne badania w działaniu jako źródło rozwoju nauczycielskiego profesjonalizmu.	W2	Warsztaty

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Projektowanie badań własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej z uwzględnieniem takich jej aspektów w wyborze, jak: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	U1	Warsztaty
4.	Prowadzenie badań własnej praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej, w tym dokumentowanie i opracowywanie wyników badań, opracowanie i prezentowanie wniosków oraz formułowanie rekomendacji odniesionych do własnej praktyki dydaktycznej w formie dziennika badaczki/badacza.	W1, W2, U2, K1, K2	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Metoda analizy przypadków, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	Projekt badawczy zrealizowany i udokumentowany w formie dziennika badaczki/badacza oceniony wg kryterium: 20-18 pkt – doskonale przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany w formie dziennika projekt, w tym: pogłębione i wyczerpujące opracowanie wyników badań oraz wnioskowanie, pogłębione rekomendacje ściśle odnoszące się do własnej praktyki dydaktycznej (bardzo dobry) 17-14 pkt – bardzo dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany w formie dziennika projekt, w tym: bardzo dobrze opracowane wyniki badań, pogłębione i wyczerpujące wnioski i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej (dobry plus) 13-10 pkt – dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany w formie dziennika projekt, w tym: dobre opracowanie wyników i wnioskowanie oraz rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej (dobry) 9-6 pkt – dość dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany projekt w formie dziennika, w tym: dość dobre opracowanie wyników, wnioskowanie i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej (dostateczny plus) 5-2 pkt – projekt, jego realizacja oraz dokumentacja w formie dziennika, w tym: opracowanie wyników, wnioskowanie oraz rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej zbyt ogólne i powierzchowne (dostateczny) poniżej 2 pkt – projekt, jego realizacja oraz dokumentacja, w tym: opracowanie wyników, wnioskowanie oraz rekomendacje nie spełniają wymogów strategii badań w działaniu (niedostateczny).

Literatura

Obowiązkowa

1. Gołębiak D.B., Zmiany edukacji nauczycieli, Poznań-Toruń 1998.
2. Góral A., Jałocha B., Mazurkiewicz G., Zawadzki M., Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych, Kraków 2019.
3. Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, red. H. Červinková, B.D. Gołębiak, Wrocław 2010.

Dodatkowa

1. Skórzyńska I., Chwieduk A., Dydaktyka performatywna dla humanistów. Kwestia przypadków, Poznań 2021.
2. Gołębiak D.B., O upedagogicznianiu szkoły poprzez akademicki dyskurs edukacyjny. Ku autoetnografii, „Forum Oświatowe” 2014, (52) 2, s. 147-169.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie projektu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIT_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zaprojektowania, zrealizowania oraz opracowania i przedstawienia wyników projektu badawczego i edukacyjnego dotyczącego wybranych problemów z zakresu historii, politologii i edukacji z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego i etyki badawczej i zawodowej
HIT_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny miejsca i roli badaczy i edukatorów w życiu naukowym i społecznym ze względu na wiedzę, umiejętności i kompetencje merytoryczne, interpersonalne oraz społeczne w powiązaniu z potrzebą ciągłego rozwoju
HIT_K2_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy z historii najnowszej oraz o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U08	Absolwent/ka potrafi zaprojektować, zrealizować oraz opracować i przedstawić wyniki projektu badawczego i edukacyjnego dotyczącego wybranych problemów z zakresu historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U10	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony stosować wiedzę i umiejętności tworzenia wybranych ustnych i pisemnych form wypowiedzi akademickiej oraz dydaktycznej
HIT_K2_U11	Absolwent/ka potrafi kierować pracą zespołu i wykonywać zadania badawcze i edukacyjne we współpracy z innymi
HIT_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym dydaktyczne uwarunkowania nauczania i uczenia się historii najnowszej oraz wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wiedzę z zakresu metodologii, metod, technik i narzędzi badań społecznych i humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem metod badań historycznych i politologicznych
D1.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów
D1.U4	Absolwent/ka potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów
D1.U5	Absolwent/ka potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy
D1.U7	Absolwent/ka potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
D1.W14	Absolwent/ka zna i rozumie warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej